

Redacția, Administrația,
și Tipografia
Brașov, pișta mare Nr. 30.
Prețuri abonamentelor în 1897:
— Anuale: 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
— Zilnic: 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
— Zilnic de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. asocieri.
Abonamentul pentru Brașov
administrația, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etajiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L I X.

Nr. 237.

Brașov, Sâmbătă 25 Octomvre (6 Noemvre)

1897.

Afacerea Jeszenszky în dietă.

Cei ce au așteptat, că ministru-președinte Banffy va răspunde amănunțit la toate întrebările deputatului Șerban, în afacerea decorării lui Jeszenszky, vor rămâne foarte desamăgiți ași, vedând cum s'a scos primul ministru unguresc din încurcătura, în care l'ar fi adus acea interpelelație, decă i-ar fi fost adresată, de pildă, din partea opozițiunii maghiare.

Nu numai, că br. Banffy n'a răspuns nimic la meritul amintitei interpelelări, dér a mai luat în zeflema și totă nemulțămirea, ce s'a manifestat în timpul din urmă în România față cu rezultatele visitei regale la Pesta.

Mărturisim, că pe noi nu ne-a surprins răspunsul lui Banffy „că nu va răspunde“, nici modul cum a luat peste picior pe tinărul Șerban, făcându-i deosebita onoare de-a-l număra și pe el între acei indiviți, cari caută tot contrastele și fac dintr'asta o „ocupațiune pentru a-și câștiga pâinea de toate zilele“.

Deja din demonstrațiunea, ce a făcut-o majoritatea pe când și-a desfășurat Șerban interpelelația și din cuvintele ministrului-președinte, că întrebările aceuia n'ar avé loc înaintea camerei, am putut să prevedem atitudinea îmbumbată de sus până jos a lui Banffy în această delicată afacere, care a agitat și agită așa de mult spiritele la noi și în România.

Nici nu era lucru ușor pentru Banffy să se pronunțe asupra aceluia conglomerat de întrebări, care de care mai gingașe, în care se implicau toate firele politice oficiale și neoficiale, ascunse și fățișe, a guvernelor „aliat“ dela Budapesta și București.

„Magyar Hirlop“, despre care își vor aduce aminte cetitorii noștri, că a fost cel dintâiu diar unguresc, care a exploatat decorarea lui Je-

szenszky cu Coróna României în direcțiunea de-a o înfățișa ca semnul cel mai vădit al celei mai cumplite desavuări a luptelor naționale ale Românilor de dincoace din partea Regelui și a guvernului român, acest „Magyar Hirlop“ simțind acum, că afacerea e cevași mai delicată și mai periculoasă decăt cum a cređut la început, începe a-o da pe altă córdă, făcând pe ofensatul.

Noi, dice numita fóiă, avem de a face numai cu România oficială. În afară de acésta statul și guvernul ungar nu pôte avé cuvânt. Dér guvernul maghiar și guvernul comun de esterne are dreptul să pretindă, ca România să nu se amestece în afacerile noastre interne.

Un amestec, dice „Magyar Hirlop“, este însă, când în România se pune întrebarea: decă se pôte aproba ori nu decorarea lui Jeszenszky; căci ori-ce ar fi comis ori întrelăsat acest Jeszenszky ca bărbat public maghiar față cu o parte a cetățenilor statului ungar, nu e tréba României de a da aprobarea ori reprobară.

Decorarea lui Jeszenszky prin urmare e considerată de numita fóiă ca cea mai flagrantă dovadă, că România oficială, nu numai că nu vré să se amestece în afacerile interne ale Ungariei, dér că guvernul român este stăpân pe cuvântul său, atât în afară față cu Ungurii, cât și înăuntru față cu propriii cetățeni. „Mai mult nu putem cere și de mai mult nici nu avem lipsă“, esclamă fóiă ungurescă.

Acésta este și vederea lui Banffy, care găsește contrastele numai în neînțelegerile provocate de „unii indiviți“, pe când vede cea mai mare concordanță între interesele Ungariei și României oficiale.

Un lucru este sigur. Ministrul președinte Banffy prin răspunsul său, despre care e vorba, a ușurat foarte mult guvernului Sturdza problema față cu o eventuală interpelelație în Camera română, ce se va deschide

în curând. Căci, ca să se documenteze, că contrastele, pe cari le-a negat Banffy, în adevăr nu există între factorii oficiali ai țerilor, ministru-președinte român va trebui la rândul său să trateze în asemenea mod întrebările, ce i-se vor adresa în afacerea decorării lui Jeszenszky.

O deosebire pôte fi numai în primirea, ce i-se va face eventual în camera română unei analoge enunțațiuni.

Interpelare în cauza dreptului de întrunire. În ședința dela 3 Noemvre a camerei ungare, abatele Ioan Molnár, conducătorul „partidei populare“ catolice, a adresat ministrului unguresc de interne următoarea interpelelație în cauza dreptului de întrunire:

„Deore-ce nu numai odată s'a întâmplat, că adunările populare anunțate deja nu s'au putut ține în urma opunerii neînțelegerilor a organelor oficiale și cu deosebire pentru-că, pe cât se cuvine, o lege privitoare la regularea adunărilor populare nu există și astfel se dă teren liber de-a proceda după sentimentul și modul de cugetare individual al respectivelor organe oficiale: am onorea de-a adresa d-lui ministru de interne următoarea interpelelație:

„1) are de gând d-l ministru de interne să prezente camerei în timpul cel mai scurt un proiect de lege privitor la dreptul de întrunire, prin care să se circumscrie anumit, în mod strict și hotărît, ținerea adunărilor populare (meetingurilor), respective condițiile pentru a se pôte ține, precum și modalitățile decurgerei lor?

„2) deșă de, când?“
Interpelelația s'a predat ministrului de interne.

Serbările dela Iași.

Oa continuare a raportului despre festivitatea inaugurării Universității din Iași publicăm astăzi la local prim în întregul, său importantul discurs, prin care Regele Carol a răspuns la discursul rectorului Cuhianu și la calda cuvântare a studentului Leatrix, care a făcut să vibreze în public

sentimentul de nobil sacrificiu pentru patriă și națiune și de recunoștință față cu Regele.

Discursul Maj. Sale Regelui.

Inaugurarea acestui frumos palat, închinat științei și literelor, este un eveniment însemnat nu numai pentru Iași, ci și pentru România întrégă. Falcie și măreț, el se înalță în mijlocul acestui oraș, care de-a pururea a fost în fruntea pornirilor patriotice pentru unirea și mărirea Patriei, el va străluci ca o mărturie despre recunoștința țerei și despre avântul ce a luat mișcarea intelectuală în a doua noastră capitală.

De acum înainte studiile înalte vor avé aci un lăcaș demn de dăruirea și ale patriotismului, spre a se arăta odată urmașii vrednici ai atâtor ómeni de Stat, născuți în acésta parte a țerei, cari au fost servitorii credincioși ai Patriei și înțelepții consilierii ai Tronului.

Nu numai cu numărul soldaților și cu desvoltarea vieții economice se măsórá astăzi puterea Statelor. Un factor de căpetenie, pôte cel mai însemnat, este gradul de cultură. O direcțiune sănătoasă și națională a înalțelor studii, ce se urmăresc în Universități, este dér condițiunea neapărată a adevăratei pro-pășiri.

Vouă, domnilor profesori, este încredințată misiunea, cu grea răspundere, de-a pregăti pentru țera pe acei fruntași ai viitorului, de a-le înalța vederile, de-a sădi în inima lor ambițiunii nobile și generóse și de a-le încălzi sufletul pentru tot ce este drept, bun și românesc.

Conștiința națională redăptată prin luptele vitejesci ale armatei, așteptă conducătorii înțelepți și cumpăniți.

Erí datoría cătră țera era deslușită: recăștigarea independenței. Astăzi condițiunile vieții noastre sociale s'au lărgit și înmulțit și țera

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Oraculul.

O reminiscență.

Când omul nu pôte dormi nóptea.

(Urmare.)

Intr'o după amădi, când noi soolarii interni, încheiați până n gât în paltóne de iernă, făceam preumblarea noastră obișnuită în grădina, observam, că pe lângă zidul, care despărțea local de gimnastică de grădina, se adunaseră mai mulți. Mai mulți soolari stăteau acolo, cari ridău făceau semne altora să vină și ei.

Mă dusei și eu la ei împreună cu soțul meu de preumblare. Ne făcură semn să nu vorbim tare. „Mops gimnastéză“ ne șopteau colegii noștri abia pntându-se rețin de-a nu ride cu hohot. Se fereau, ca nu cumva el să-i observe.

„Mops gimnastéză?“ Ne uitaram cu toții peste zid, care era numai câte-va urme de înalt, la locul de gimnastică.

Intr'adevăr, unde recheșitele gimnas-

tice imobile stăteau părăsite, mergea cu mâinile în buzunarul pardesului său singur singurel micul și grosul nostru conscolar.

Părea că medităză asupra unui lucru. Capul său gros era și mai mult plecat înainte ca de obicei. Ochii săi erau așintii neîntrerupt asupra traversei de balanță, ce se afla în mijlocul terenului de gimnastare.

În fine părea, că a ajuns la o hotărîre; el se urcă pe traversa de balanță așa de neobișnuit, încât era p'aci ca în aceeași clipă să se dea de-a berbelecu pe partea cealaltă. Numai admonțiunile cele mai energice, prin pantomime, împiedecară, ca să nu isbucnim acum în risete noi cei ce priveam.

Ce făcea rogu-mi-te comicul băiat? El se gândea fără îndoieală, că ore i-ar succede să umble pe traversa de balanță din cap până la sfîrșit. De ce însă? Cu ce scop? De trecere de timp? Său pentru a face exercițiu? Asta nu era obiceiul lui.

Acum îi răsări, cum se părea, din nou o idee: Imbrăcat cu pardesul, își gândi el, nu va pôte să eșecute ceea ce și-a pro-

pus. Încă odată se dădu jos de pe traversă și cu tot frigul își desbracă pardesul și-l aședă peste capătul dindrét al traversei de balanță. Observam cum tremura de frig; mâinile i-se învinețiseră de tot, degetele lui păreau, că sunt niseo micî napî.

Și acum — ce era acésta? Cu precauțiune privi jur împrejur, că ore nu-l vede cine-va — toate capetele colo sus îndrétul zidului se plecară și dispărură, el nu vedu pe nimeni. Și acum își ridică mâinile micî înghețate ca la o rugăciune.

Mie rugă ca să-i succedă de a merge până la capătul traversei de balanță? Pentru aceea se rugă el ore?

Sus îndrétul zidului ne apucase un sgărcoi și tușeam înădușit, oăoi abia mai puteam suprima nebunesoul ris.

În cele din urmă sfîrșise și cu rugăciunea. A doua-óră se sui pe traversă și acum, întinđându-și orizontal ambele brațe, ca să-și țină echilibrul, făcând o față, ca și când ar fi în joc viétă și mórte, porni înainte.

La început, pe câtă vreme avea sub picioare partea cea mai grósă a traversei,

pășea înainte binișor. El începú să se clatine însă în mod tot mai îngrijitor, cu cât traversa devenea mai strîmtă. Cu toate acestea însă a fi trecut noroici peste ea până la capăt, deocă ar fi admis'o rëntătea conscolarilor săi. Căci de-odată capetele lor se iviră de-asupra zidului și se auđi un strigăt chiuitor: „Mops, tu vei căde! Mops tu vei căde!“

Se vedea, cum s'a spăriat băiatul. Dér încă se ținea. Ca și desperat își mușcă buzele și pași mai departe. De-odată însă săriră cu toții peste zid; o oătă întregă. Unul din băieți prinse cu amândouă mâinile capătul din urmă al traversei de balanță și începú să o clatine spre dreapta și stânga. Micul Mops nu mai putea să se țină. „Nu!“ strigă el cu voce pătrundătoare. „Nu!“ Dér celalalt clătina mai departe. În clipita următoare sermanul Mops căđu de pe traversă.

Risete și urlate salutară acest eveniment; îndată după acésta urmă un strigăt plin de mânia. Mops, care altă-dată era băiatul cel mai blând și la bătaie se retrăgea ca un melo în cășulia lui, se repeđi ca un turbat asupra ștregarului, care l'a

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Noemvbre 1897.

Renta ung. de aur 4%	122.05
Renta de corone ung. 4%	99.80
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.75
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.60
Bonuri rurale ungare 4%	97.70
Bonuri rurale croate-slavone	98.-
Imprum. ung. cu premii	155.25
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	139.50
Renta de argint austr.	102.25
Renta de hartie austr.	102.25
Renta de aur austr.	123.10
Losuri din 1860	143.65
Actii de-ale Banței austro-ungar.	95.2-
Actii de-ale Banței ung. de credit.	385.50
Actii de-ale Banței austr. de credit.	352.40
Napoleoniori	9.52 1/2
Mărci imperiale germane	58.80
London vista	119.65
Paris vista	47.52 1/2

VINURİ

albe, curate, din struguri
dela 1889, 1892, 1895, 1896 și
1897, precum și

Vinuri cu pelin, care
amestecându-se cu ape mine-
rale nu se negresc, și

Un escelent vin negru
(Carbinet), din viile Comitelui
Teleky dela Kendi-Lona.

Se află de vânzare în mare
cu butoiul și mic, cu litrul, pe
„Rămuri“ Nr. 10.

— Avis celor ce fac nunte! —

SPIRT contra Reumatismului.

Premiat cu **diplome și cu medaliă de aur** la es-
posiția din **Cairo 1895** și la esposiția de medicamente din **Lon-
dra 1896**. — Analizat de medicii și aplicat în spitaturi cu mare
succes ca medicament exterior.

Vindecă lute orî și ce vătămare a corpului, așa ca **șoldina, reu-
ma, ischia, astma** și altele.

Durerea de dinți și cap, o alină în cinci minute.

Prețul unei sticle cu instrucția folosirei 1 **coronă**; sticla
mai mare 2 **corone** 40 **fileri**.

Depou principal în BUDAPESTĂ la farmacia D. Török József
Király-uteza Nr. 12 și D. Dr. Egger A. Váci körút Nr. 17, se mai află la
tote farmaciile din capitală, și la cele mai multe din provincie cum și la
Producătorul:

Widder Gyula,

farmacist S.-A.-Ujhely Nr. 126.

Comandele din provincie se efectuează punctual.

Se află în **Brașov** la farmacia D-lor Kelemen Ferencz,
Ales. Jekelius, Schuster K., Roth V. 1372, 14--20.

Sz. 5590 - 1897 tkvi.

Arveresi hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tknyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Andrei Györgyné Anna végrehajtatónak Andrei George végre-
hajtást szenvedő elleni 50 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási
ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbíró) terüle-
tén lévő a brassói 4029. sz. tjkvben A 7 alatt 6476 hrsz. ingatlanra
570 ft., a 6453 hrsz. ingatlanra 450 frtban ezennel megállapított ki-
kiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingat-

lanok az 1897. évi November hó 27-ik napján délelőtt 9 óra-
kor ezen tlkv. hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának
10%-át készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. törvényezikk 42. §-ában
jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz.
a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadék képes ér-
tékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170.
§-sa értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről
kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1897 évi Augustus hó 9-én.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

ÁBRAHÁM ISTVÁN
egyes bíró.

Szám 5591—1897 tkvi.

Póthirdetmény.

A brassói kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Voicu Tomának
ismeretlen tartazkodásu Andrei György elleni 400 frt. tőke s járuléka
iránti ügyében a brassói 4029 sz. tjkvben A 7 6476 hrsz. ingatlanra az
árverést elrendelte és hogy a f. évi 5590 tkvi számmal Andrei Györgyné
Anna javára elrendelt és 1897 évi November hó 27-ik napján megtartandó
árverés alkalmával az árverés ezen fentebbi összeg behajtása végett is
megfog tartatni.

Brassó, 1897 évi Augustus hó 9-én.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

PAP PÉTER,
egyes bíró.

1469,1—1.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de
apărare a lui A. Moll și cu subserierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greu-
tăților celor mai cerbiciose la stomach și pânțele, în contra cărceilor și acrelei la sto-
mach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și
a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce
cresce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutiioriginale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marea de scutire și cu
plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fórte bine cunoscută ca un remediu popular cu de-
osebire prin tras (trotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răcedă.
Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylicii)

La întrebuintarea dilnică, cu deosebire importantă pentru copii de orî-ce etate și
adulti, asigurăză o căstră apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Pre-
țul sticlei provădute cu marea de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comandele din provincia se efectuează dilnic prin rambursă postală.

La deposite se se cêră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca
de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kelemen și
engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

Fie-cărui jucător i-se asigură discreția strictă!

Pe câtă vreme vom mai avé în deposit, vindem

Losuri de loteria de clasă ung.

cu prețurile originale.

Șansele de câștig sunt de tot mari, căci după planul loteriei din 100,000 losuri, ce
s'au emis, 50,000 losuri se trag cu câștig, prin urmare tot al doilea los câștigă.

Câștigul cel mai mare este un milion corone,

și cel mai mic tot câștigă mai mult ca prețul losului.

Pentru tragerea primă recomandăm los întreg original à fl. 6. 1 jumătate los original
à fl. 3.—, 1 a patra parte los original fl. 1.50, 1 a opta parte los original à fl. —.75 cr.

Casa de bancă
JACOB L. ADLER & FRATE,
Brașov, Piața principală Nr. 1.

(1400). 6-8